




Riktlinjer för offentliga toaletter i Fagersta kommun

 <p>Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund Fagersta - Norberg</p>	STYRDOKUMENT		Sida 2(9)
	Datum 2021-11-29	Diarienummer: 2021/0299	
	Giltighet fr o m: 2022-02-21	Senast reviderad: 2022-02-21	
Skapad av: Utredningsingenjör			
Godkänt/antaget av: Kommunfullmäktige i Fagersta kommun 2022-02-21, § 11			
Dokumentansvarig: Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund			

Policy för kommunikation och massmedia

Dok. Kategori:	Riktlinjer
Stadie:	Antaget
Gallring:	Bevaras
Kort beskrivning:	Riktlinjerna ska visa vilka behov som finns, formulera standarden på offentliga toaletter samt förtydliga kommunens ambitioner i frågan om offentliga toaletter.



Innehållsförteckning

1. Bakgrund.....	4
2. Definition.....	4
3. Syfte och avgränsningar.....	4
4. Mål.....	4
5. Befintlig situation.....	5
6. Indentitet och profil.....	6
7. Sanitär standard och inredning.....	7
8. Tillgänglighet, trygghet och säkerhet.....	7
9. Typ av toalett.....	7
10. Handlingsplan.....	8

1. Bakgrund

Fagersta strävar efter att vara en stad för alla. För en tillgänglig och livfull kommun där aktiviteten ökar och där fler människor rör sig skapas ett större behov av offentliga toaletter, vilket också återspeglas i ett ökande antal förfrågningar om sådana. Det skapar i sin tur behov av tydliga riktlinjer för offentliga toaletter i kommunen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott i Fagersta kommun beslutade vid sitt sammanträde den 17 juni 2021, paragraf 134, att uppdra till Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund (NVK) att ta fram ett förslag till riktlinjer och handlingsplan för offentliga toaletter på mark där kommunen är markägare.

2. Definition

Termen “offentlig toalett” avser i sammanhanget av dessa riktlinjer en anläggning tillgänglig för allmänheten genom entré utifrån, dvs. inte toaletter som är belägna inuti offentliga byggnader.

Dessa riktlinjer skiljer mellan två typer toaletter fristående toalettbyggnader öppna året runt samt tillfälliga toaletter som är tänkta som säsongslösningar med maximal drifttid på några månader.

3. Syfte och avgränsningar

Syftet med “Riktlinjer för offentliga toaletter i Fagersta kommun” är att skapa en samlad hantering av offentliga toaletter för att förenkla framtida arbete med såväl planering av nya toaletter som upprustning och drift av befintliga. Riktlinjerna ska visa vilka behov som finns, formulera standarden på offentliga toaletter samt förtydliga kommunens ambitioner i frågan om offentliga toaletter.

För att människor ska kunna och vilja uppehålla sig på en plats, krävs att funktionerna på platsen svarar mot användarnas behov och förväntningar. Offentliga toaletter är ett exempel på en funktion som påverkar människors möjlighet att röra sig obehindrat i stadsrummet. Tillgången till offentliga toaletter och att dessa håller en tillfredställande standard är en viktig faktor för att Fagersta kommun ska upplevas som en attraktiv kommun med levande offentliga platser. För att skapa en attraktiv, jämlik, tillgänglig och hållbar kommun krävs ett engagemang och en politisk ställningstagande i frågan om offentliga toaletter.

Riktlinjer gäller i Fagersta kommun på mark där kommunen är markägare.

4. Mål

De grundläggande målen med de offentliga toaletterna i Fagersta kommun är att de ska upplevas som rena, attraktiva, trygga och tillgängliga för alla invånare och besökare. Det är även viktigt att de anpassas till omgivningen.

Toaletterna ska vara strategiskt placerade och finnas i anslutning till allmänna platser där flera målpunkter sammanfaller och där det förväntas att många människor kommer att vistas under längre tid. Det ska finnas tillräckligt med toaletter för att människors rörelsefrihet i det offentliga

rummet inte ska begränsas.

Om- eller nybyggnation av offentliga toaletter ska ske med en kontinuerlig upprustningstakt i samband med relevanta utvecklingsprojekt, eller som enskilda satsningar. Ordning och takt bestäms i samband med investeringsplanering.

Toaletterna ska ha en tillfredställande skötsel och uppfylla kriterier kring sanitet och inredning som ställs i ”Riktlinjer för offentliga toaletter i Fagersta kommun”.

Toaletterna ska vara väl synliga och lätta att identifiera. Information om deras placering ska vara lätt att hitta och läsa på kommunens hemsida, samt finnas tillgängligt på allmänt informationsmaterial. En karta bör tas fram som beskriver offentliga toaletters placering och typ.

Toaletterna ska vara avgiftsfria.

5. Befintlig situation

NVK ansvarar idag för 5 offentliga toaletter som är utspridda i kommunen. Av dessa är 4 uppställda vid kommunala badplatser och öppna under sommarsäsongen. Toaletterna vid Kolarbysjön och Simbadet var inköpta under 2019 och har sedan dess varit utsatta för sabotage och vandalisering vid flera tillfällen.

I Fagersta centrum råder det idag brist på offentliga toaletter, därför kan det vara svårt att vistas där under längre perioder. En platsbyggd toalett finns vid klockstapeln i Vilhelminaparken men är inte i drift sedan flera år tillbaka. Byggnaden är sliten och i behov av totalrenovering eller rivning.

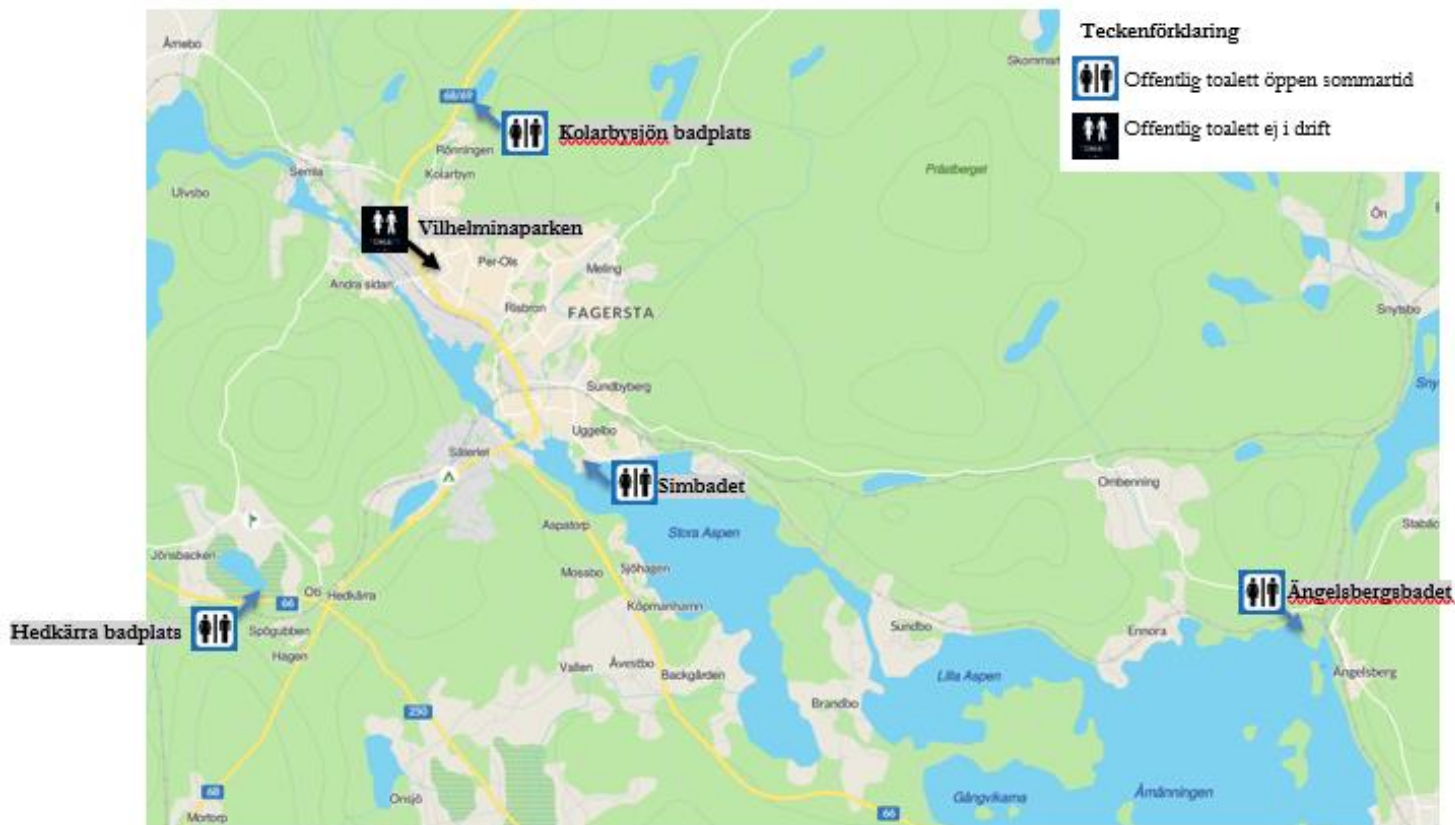
Vid Fagersta central finns två fristående toalettbyggnader som står på kommunens mark. Kommunen har satt upp toaletterna för länge sedan. Toaletterna är stängda för allmänheten och ändvänder idag endast av busschaufförer inom Svealandstrafiken. Det saknas dock skriftligt arrendeavtal. Statusen på dessa toalettbyggnader måste utredas vidare innan beslut om eventuell renovering kan tas.

Det råder även brist på besökstoaletter i Ängelsberg. Problemet har pågått i flera år och har påtalats av boende, föreningar och näringsidkare. Idag saknas det centralt belägen allmän toalett som är öppen dygnet runt. Problemet är särskilt stort på sommaren då Ängelsberg får en mycket stor ökning av besökare. Frågan om besökstoaletter är dock svår att lösa eftersom kommunen inte äger någon mark i Ängelsberg. NVK ansvarar endast för en sommartoalett vid Ängelsbergs bad.



Toalett vid Simbadet

Offentliga toaletter i Fagersta kommun



6. Identitet och profil

Alla offentliga toaletter ska vara anpassade efter miljön där de ska stå. På grund av objektets funktion bör man sträva efter att byggnaden är neutral och inte dominerar i miljön där den placeras.

På platser där en vanlig permanent toalettöslösning inte är lämplig bör tillfälliga toaletter av enklare modell övervägas. Då nya toaletter byggs bör dessa placeras med omsorg och alltid utgå från platser där många människor rör sig. För permanenta toalettbyggnader ska färgsättning, taklutning och fasadmateriel anpassas till omgivningen och intilliggande byggnader. De bör utformas med samma formspråk samt ha genomgående detaljer som gör dem lätta att känna igen.

Offentlig toalett ska vara öppen för allmänheten och skapa förutsättningar för ett tryggt och jämställt offentligt rum. Samtliga toalettenheter ska vara märkta med information om öppettider. Platsen runt omkring toaletten bör vara väl upplyst.

Hänvisningsskyltning till offentliga toaletter bör vara tydlig och endast ske på strategiska och publika platser där det finns behov av att hänvisa till närmsta offentliga toalett. Hänvisningsskyltar bör innehålla avståndsangivelse till närmsta offentliga toalett.

7. Sanitär standard och inredning

En offentlig toalett måste uppfylla specifika krav vad gäller hygien, komfort och säkerhet vid användning. Det måste arrangeras på ett sådant sätt att dess användare kan uppleva full komfort och avskildhet.

Besökare till offentliga toaletter skall alltid uppleva att toaletterna är rena. Rena och välskötta toaletter inger både trygghet och säkerhet. Städfrekvens av de offentliga toaletterna ska vara tillfredställande. Inne på toaletten ska det finnas information om vem som sköter dem samt vart kan man vända sig om man vill anmäla fel, skadegörelse eller har synpunkter på skötsel. Alla toaletter ska vara utrustade med städlistor, där det går att utläsa när senaste städning har skett.

Offentliga toaletter bör vara utformade på ett sådant sätt att städningen förenklas. Inredning för nya toaletter ska vara både funktionell och attraktiv. Offentliga toaletter är ofta utsatta för skadegörelse bör därför vara tillverkade av robusta material som garanterar hög hållbarhet för att försvåra vandalisering. Invändigt ska toaletterna vara inredda med material som är lätt att städa, klottersanera och reparera. Inredning av rostfritt stål är att föredra. Golvbeläggning får inte innebära halkrisk.

Tillgänglig utrustning påverkar komforten att använda offentliga toaletter. Alla toaletter ska vara försedda med toalettstol, spegel ovanpå tvättställ, tvålump, toalettpappershållare, papperskorg samt krokar fästa på insidan av dörren för att besökaren ska kunna hänga ifrån sig väskor eller dylikt. Toalettpapper och tvål ska alltid finnas. Pappershanddukar ska undvikas eftersom de ökar risken för vandalisering och driftstopp.

Offentliga toaletter bör även vara utrustade med belysning med blått sken för att förhindra drogintag inne på toaletten.

8. Tillgänglighet, trygghet och säkerhet

Trygghet och säkerhet i och kring de offentliga toaletterna är en viktig aspekt. Platsen runt offentliga toaletter bör vara väl upplyst. Offentliga toaletter ska placeras synliga och inte i anslutning till trånga utrymmen, buskage och täta planteringar. Ingång till toalettrummen ska ske direkt från det offentliga rummet.

Toaletten är en plats som måste ge en känsla av fullständig integritet. Dörren ska vara läsbara med en tydlig utvändig information om toaletten är upptagen eller inte.

Målsättningen är att samtliga offentliga toaletter ska vara tillgänglighetsanpassade och bör även vara utrustade med skötbord. Toalettutrymme bör utformas så att det är tillgängligt för så många människor som möjligt oavsett funktionsförmåga. Inredningsmässigt bör handikapptoaletter utrustas med möblemang som dimensioneras för besökare med rullstol. Exempelvis ska de innehålla uppfällbara armstöd och benutrymme för rullstol under handfatet. Ingång till toaletten bör ske från markplan eller med så lite nivåskillnad som möjligt. I övrigt ska handikapptoaletterna leva upp till Boverkets riktlinjer.

9. Typ av toalett

Det finns idag många olika typer av toaletter på marknaden i många utföranden med möjlighet att anpassa inredning och fasad efter egna önskemål. De är anpassade till offentliga utrymmen. Beroende på vilken plats som är i behov av toaletten avgörs sedan vilken typ som är mest lämpad för platsen. Oavsett typ av toalett så ska de mål som ställs i dessa riktlinjer uppfyllas.

10. Handlingsplan

Följande insatser föreslås genomföras som en del av handlingsplanen för offentliga toaletter. De åtgärder som föreslås måste tillsättas en budget. Beslut om nya investeringar måste även omfattas av beslut om tillkommande driftkostnader då de är en betydande post i budget.

10.1 Fristående toalettbyggnad i Fagersta centrum

I Fagersta centrum finns det ett behov av en offentlig toalett öppen för alla. En platsbyggd toalett finns vid klockstapeln i Vilhelminaparken men är helt stängd sedan tidigare. Byggnaden är sliten och i behov av totalrenovering. Det vore lämpligt att ersätta den befintliga toalettbyggnaden med en ny modern offentlig toalett som är självrengörande och vandalsäker. I samband med förnyelse av Västmannavägen och Järntorget blir en sådan toalett ett bra komplement till levande stadskärna. El, vatten- och avloppsledningar är redan framdragna.

Investeringskostnad

ca 800 – 900 tkr



Befintlig toalett vid klockstapeln i Vilhelminaparken som föreslås ersättas med en ny självrengörande toalett.

10.2 Tillgänglighetsanpassade toaletter vid badplatser i Ängelsberg och Hedkärra

Idag är enklare toalett-kabiner utrustade med latrintank för slamsugning uppställda vid badplatser i Ängelsberg och Hedkärra. De är dock inte tillgänglighetsanpassade och i dåligt skick. För att höja standarden och förbättra komforten föreslås äldre toaletter ersättas med nyare modeller som är tillgänglighetsanpassade, av samma typ som dem som finns vid Simbadet och Kolarbysjön.

Investeringskostnad

ca 80 – 100 tkr per styck



Till vänster: Befintlig toalett uppställd vid badplats i Hedkärra. Till höger: Befintlig toalett uppställd vid Ängelsbergbadet

10.3 Toalett i Ängelsbergs centrum

Under sommarsäsongen ökar besöksantalet dramatiskt i Ängelsberg, vilket medför att trycket på alla offentliga platser ökar kraftigt. Idag saknas det dock en centralt belägen allmän toalett som är öppen dygnet runt, mest på grund av kommunen inte äger någon mark i Ängelsberg. För att tillgodose denna del med fler möjligheter till toalettbesök måste frågan förhandlas mellan Fagersta kommun och privata markägare för att ta fram ett arrendeavtal.